2026/2355

21.10.2026

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2026/2355,

13. oktoober 2026,

rahapesu, kriminaaltulu avastamist, arestimist ja konfiskeerimist ning terrorismi rahastamist käsitleva Euroopa Nõukogu konventsiooni kriminaalasjades tehtavat õigusalast koostööd ja politseikoostööd käsitleva lisaprotokolli allkirjastamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 82 lõikeid 1 ja 2, artikli 83 lõikeid 1 ja 2 ning artikli 87 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu andis otsusega (EL) 2024/1764 [1] komisjonile loa osaleda Euroopa Liidu nimel läbirääkimistel rahapesu, kriminaaltulu avastamist, arestimist ja konfiskeerimist ning terrorismi rahastamist käsitleva Euroopa Nõukogu konventsiooni (edaspidi „protokoll“) lisaprotokolli üle.

(2) Euroopa Nõukogu ministrite komitee võttis protokolli vastu 15. mail 2026 ja see on kavas avada allakirjutamiseks 14. oktoobril 2026.

(3) Protokoll on kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 67 lõikes 3 sätestatud liidu eesmärgiga, nimelt tagada kõrgetasemeline julgeolek kuritegevuse ennetamise ja selle vastu võitlemise meetmete, sealhulgas politsei- ja õigusasutuste vahelise koordineerimise ja koostöö meetmete ning kriminaalõiguse ühtlustamise kaudu.

(4) Protokoll sisaldab muu hulgas sätteid, mis käsitlevad protokolli eesmärki ja kohaldamisala, konfiskeerimismeetmeid, vara arestimise ja külmutamise ajutisi meetmeid, uurimismeetodeid ja -vahendeid, kriminaaltulu tuvastamise üksuste loomist, nende üksuste juurdepääsu teabele ja nendevahelist teabevahetust, pädevate asutuste juurdepääsu pangakontode andmetele, vara haldamist, sealhulgas kriminaaltulu haldamise üksuste määramist, õigusalast koostööd seoses arestimis- ja konfiskeerimisotsuste tunnustamise ja täitmisega, vara jagamise ja tagastamisega ning kõigi puudutatud isikute menetlusõigusi ja kaitsemeetmeid.

(5) Protokoll võib märkimisväärselt tugevdada kriminaaltulu tuvastamise raamistikke ja sellega seotud koostööd Euroopa Nõukogu liikmesriikide ja teiste oluliste rahvusvaheliste partnerite vahel, kes võivad saada protokolliosalisteks.

[1] Nõukogu 13. juuni 2024. aasta otsus (EL) 2024/1764, millega antakse komisjonile luba osaleda Euroopa Liidu nimel läbirääkimistel rahapesu, kriminaaltulu avastamist, arestimist ja konfiskeerimist ning terrorismi rahastamist käsitleva Euroopa Nõukogu konventsiooni lisaprotokolli üle (ELT L, 2024/1764, 24.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1764/oj).

(6) Protokollis sätestatud normid kattuvad suuresti liidu tasandil kehtestatud ühisnormidega ja on neist inspireeritud. Need ühisnormid hõlmavad eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive (EL) 2024/1260 ([2]) ja (EL) 2024/1640 ([3]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1805 ([4]). Lisaks kattub protokoll Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/42/EL, ([5]) mida kohaldatakse jätkuvalt ainult Iirimaa suhtes, samuti nõukogu raamotsustega 2003/577/JSK, ([6]) 2005/212/JSK ([7]) ja 2006/783/JSK, ([8]) mida kohaldatakse üksnes suhetes Taani ja Iirimaaga ning nende kahe riigi vahel.

(7) Komisjon osales läbirääkimistel liidu nimel ja tagas protokolli kooskõla liidu õigusega.

(8) Protokolli artikli 37 kohaselt on see liidule allakirjutamiseks avatud. Liit peaks saama protokolliosaliseks koos oma liikmesriikidega, arvestades et protokolliga hõlmatud valdkonnad kuuluvad liidu ja tema liikmesriikide pädevusse. Protokoll tuleks liidu nimel allkirjastada seoses küsimustega, mis kuuluvad liidu pädevusse niivõrd, kui protokoll võib liidu tasandil kehtestatud ühiseid norme mõjutada või nende kohaldamisala muuta. Meenutagem, et rahvusvahelised kohustused võivad mõjutada või muuta kõnealuste ühisnormide kohaldamisala ka siis, kui need kohustused kuuluvad valdkonda, mis on nende ühisnormidega juba suures osas hõlmatud, kuivõrd sellised kohustused võivad kahjustada ühisnormide ühetaolist ja järjepidevat kohaldamist ning nendega kehtestatud süsteemi nõuetekohast toimimist. Jagatud pädevuse valdkonnas säilitavad liikmesriigid oma pädevuse niivõrd, kui protokoll ei mõjuta liidu tasandil kehtestatud ühisnorme ega muuda nende kohaldamisala, sealhulgas selliste normide prognoositavas tulevikus toimuvate arengute käigus. Käesolev otsus ei piira liikmesriikide protokollile allakirjutamist vastavalt nende riigisisesele menetlusele.

(9) Euroopa Liidu lepingule (edaspidi „ELi leping“) ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt, ilma et see piiraks nimetatud protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(10) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(11) Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725 ([9]) artikli 42 lõikega 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 10. septembril 2026.

(12) Seepärast tuleks protokoll liidu nimel allkirjastada,

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. aprilli 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1260, mis käsitleb kriminaaltulu tuvastamist ja konfiskeerimist (ELT L, 2024/1260, 2.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1260/oj).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1640, mis käsitleb mehhanisme, mille liikmesriigid peavad kehtestama, et tõkestada finantssüsteemi kasutamist rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil, millega muudetakse direktiivi (EL) 2019/1937 ning muudetakse direktiivi (EL) 2015/849 ja tunnistatakse see kehtetuks (ELT L, 2024/1640, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1805, mis käsitleb arestimis- ja konfiskeerimisotsuste vastastikust tunnustamist (ELT L 303, 28.11.2018, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1805/oj).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/42/EL kuriteovahendite ja kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta Euroopa Liidus (ELT L 127, 29.4.2014, lk 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/42/oj).

([6]) Nõukogu 22. juuli 2003. aasta raamotsus 2003/577/JSK vara või tõendite arestimise otsuste täitmise kohta Euroopa Liidus (ELT L 196, 2.8.2003, lk 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2003/577/oj).

([7]) Nõukogu 24. veebruari 2005. aasta raamotsus 2005/212/JSK, mis käsitleb kuritegevusega seotud tulu, kuriteovahendite ja omandi konfiskeerimist (ELT L 68, 15.3.2005, lk 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2005/212/oj).

([8]) Nõukogu 6. oktoobri 2006. aasta raamotsus 2006/783/JSK konfiskeerimisotsuste suhtes vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta (ELT L 328, 24.11.2006, lk 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2006/783/oj).

([9]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rahapesu, kriminaaltulu avastamist, arestimist ja konfiskeerimist ning terrorismi rahastamist käsitleva Euroopa Nõukogu konventsiooni lisaprotokolli liidu nimel allkirjastamiseks antakse luba, eeldusel et see sõlmitakse ([10]).

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Luxembourg, 13. oktoober 2026

Nõukogu nimel

eesistuja

T. BYRNE

([10]) Protokolli tekst avaldatakse koos protokolli sõlmimist käsitleva otsusega.